

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-249 / 993

Ankara

21 / 2 / 2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

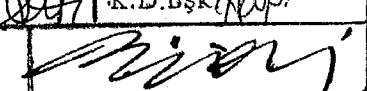
Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 5/2/2001 tarihinde kararlaştırılan "Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü Değişikliğinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki _____ :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tek. Kom.	Genel
Enas Kom.	Dışişleri
Tarih	2-3-2001 1/827
K. Md.	K.D. Bşk. A.Ş.
BAŞKAN	

GEREKÇE

6 Haziran 1990 tarihli ve 3655 ile 3656 sayılı Kanunlarla onaylanması uygun görülen "Ozon Tabakasının Korunmasına Dair Viyana Sözleşmesi" ile "Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü" ne Türkiye'nin katılması, 8 Eylül 1990 tarihli 20629 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 Ağustos 1990 tarihli 90/733 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile uygun bulunmuştur.

Türkiye, anılan Sözleşme ve Protokole 19 Aralık 1991 tarihinden itibaren taraf bulunmaktadır.

1990 yılında Londra'da, 1992 yılında Kopenhag'da düzenlenen Montreal Protokolüne taraf ülkeler 2. ve 4. Toplantılarında yapılan protokol değişiklikleri, sırasıyla 27 Eylül 1994 tarih ve 4042 sayılı Kanun ve 7 Temmuz 1995 tarih ve 4118 sayılı Kanun ile uygun bulunmuştur. 1997 yılında Montreal'de düzenlenen Taraf Ülkeler 9. Toplantısında yapılan değişikliğin onaylanmasına ilişkin Kanun Tasarısı (1/541) ise, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurul Gündeminde yer almaktadır.

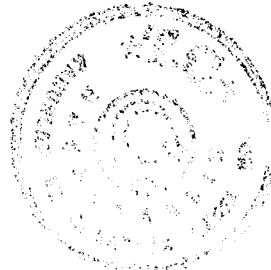
Bu kez, 29 Kasım-3 Aralık 1999 tarihlerinde Pekin'de yapılan Taraf Ülkeler 11. Toplantısında Protokolde değişiklik yapılmıştır.

Montreal Protokolü ve getirilen değişiklikler ile insan sağlığını ve çevreyi korumak amacıyla, ozon tabakasını değiştiren bazı maddelerin dünya çapında yayılmasının kontrol altına alınması ve bu amaçla gelişme yolundaki ülkelerin ihtiyaçlarını da gözönüne alacak şekilde uluslararası işbirliğinin artırılması öngörülmektedir.

Bu çerçevede, Pekin Değişikliği aşağıdaki hususları içermektedir:

1. Ülkemizde üretilmeyen ve yurt dışından ithal edilen, ilaç hammaddesi üretiminde kullanılmakta olan Bromoklorometan (BCM) maddesinin üretim ve tüketimi kontrol altına alınmaktadır. Değişiklikle 1 Ocak 2002 tarihinden itibaren bu maddenin tüketim ve üretiminin zorunlu kullanım alanları dışında ortadan kaldırılması hükmü getirilmekle birlikte, ilaç hammaddesi olarak kullanımı kısıtlama dışında bırakıldığı için ülkemiz bakımından herhangi bir sorunla karşılaşılmayacağı görülmektedir.
2. Protokol kapsamında bulunan diğer kontrol altındaki maddeler için getirilmiş olan taraf olmayan devletlerle yapılan ticaretin yasaklanması hükmü hidrokloroflorokarbon (HCFC) grubu maddeler ile yukarıda bahse konu Bromoklorometan maddesi için geçerlidir. Ülkemizde HCFC'lerden üç çeşidi yaygın olarak kullanılmaktadır. Bunların kullanımı, buzdolaplarında soğutucu gaz olarak ve esnek sünger ve sert köpük üretiminde yoğunlaşmaktadır. Türkiye, HCFC'lerin tüketimini kontrol altına alan ve bir takvim çerçevesinde azaltılmasını öngören Kopenhag Değişikliklerini yukarıda belirtildiği üzere, uygun görmüştür.

Türkiye Montreal Protokolünün 5. maddesine göre Gelişme Yolundaki Ülkeler arasında yer almakta olup, uyum değerlendirmesi, Protokolün 7. maddesi ile getirilen rapor sunma yükümlülüğü çerçevesinde sunulan raporlara göre yapılmaktadır. Raporların kontrol altına alınan maddelerin üretim, ithalat ve ihracat rakamları ile ticari yasaklamaları ve diğer tedbirleri ihtiva edecek biçimde düzenlenmesi gerekmektedir. Bu yükümlülük ülkemiz tarafından yerine getirilmekte olup, bu çerçevede, her yıl Çevre Bakanlığı tarafından hazırlanan rapor ve veriler Dışişleri Bakanlığı kanalıyla Sekreteryaya sunulmaktadır.

T/ 161

**OZON TABAKASINI İNCELTEN MADDELERE DAİR MONTREAL PROTOKOLÜ
DEĞİŞİKLİĞİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU
HAKKINDA KANUN TASARISI**

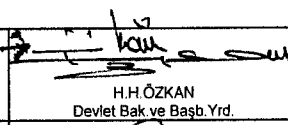
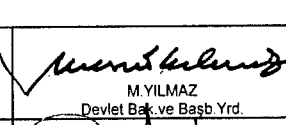
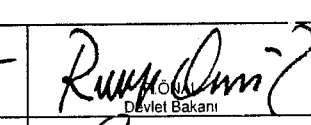
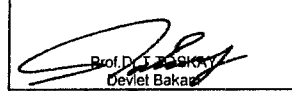
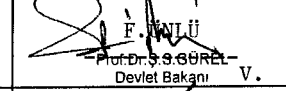
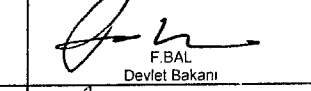
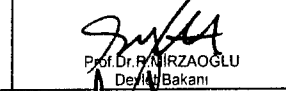
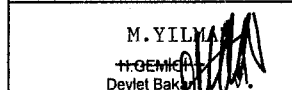
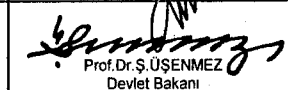
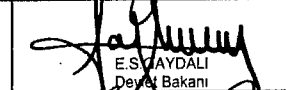
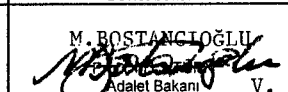
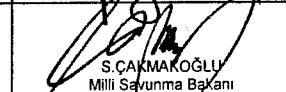
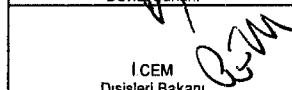
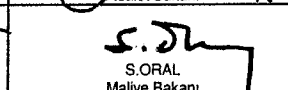
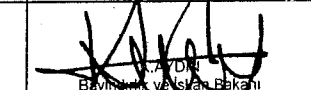
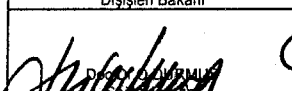
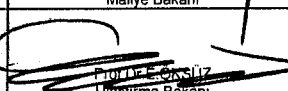
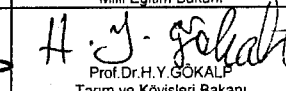
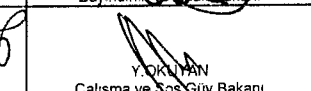
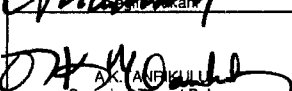
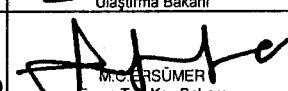
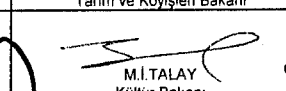
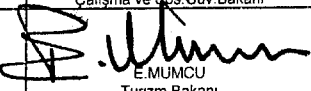
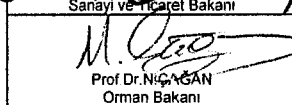
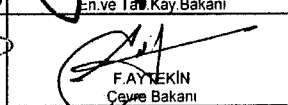
Madde 1- 3 Aralık 1999 tarihinde Pekin'de kabul edilen "Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü Değişikliği"nin onaylanması uygun bulunmuştur.

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

Bülent Ecevit
BÜLENT ECEVİT
BAŞBAKAN

 D. BAĞÇELİ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 H. H. ÖZKAN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. YILMAZ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 R. Y. ÖZMEN Devlet Bakanı
 Prof. Dr. T. BAKIR Devlet Bakanı	 M. KEÇECİLER Devlet Bakanı	 Prof. Dr. Ş. GÜREL Devlet Bakanı V.	 F. BAL Devlet Bakanı
 M. YALOVA Devlet Bakanı	 M. YILMAZ Devlet Bakanı	 Prof. Dr. R. NİRZAOĞLU Devlet Bakanı	 R. K. YÜCELEN Devlet Bakanı
 M. YILMAZ Devlet Bakanı	 Prof. Dr. Ş. ÜŞENMEZ Devlet Bakanı	 E. S. AYDALI Devlet Bakanı	 F. ÖNLÜ Devlet Bakanı
 Prof. Dr. A. GAY Devlet Bakanı	 M. BOSTANCIÖĞLU Adalet Bakanı V.	 S. ÇAKMAKOĞLU Milli Savunma Bakanı	 S. TANTAN İçişleri Bakanı
 İ. CEM Dışişleri Bakanı	 S. ORAL Maliye Bakanı	 M. BOSTANCIÖĞLU Milli Eğitim Bakanı	 Y. D. YILMAZ Bayınlar ve İşler Bakanı
 Prof. Dr. H. Y. GÖKALP Tarım ve Köylüleri Bakanı	 Prof. Dr. E. ÖKSÜZ Ulaştırma Bakanı	 Prof. Dr. H. Y. GÖKALP Tarım ve Köylüleri Bakanı	 Y. OKUYAN Çalışma ve Sos. Gv. Bakanı
 A. K. ANİTKÜLLÜ Sanayi ve Ticaret Bakanı	 M. C. ERSÜMER En. ve Tat. Kay. Bakanı	 M. İ. TALAY Kültür Bakanı	 E. MUMCU Turizm Bakanı
 Prof. Dr. N. GÜNGÖR Orman Bakanı	 F. AYTEKİN Çevre Bakanı		

Dosya No.

101- 249

164

OZON TABAKASINI İNCELTEEN MADDELERE DAİR MONTREAL PROTOKOLÜ DEĞİŞİKLİĞİ

Madde 1: Değişiklik

A. Madde 2, fıkra 5

Protokolün 2. Maddesinin 5. fıkrasında geçen

Madde 2A'dan 2E'ye

ibaresi yerine aşağıdaki ibareye yer verilecektir:

Madde 2A'dan 2F'ye

B. Madde 2, fıkra 8(a) ve 11

Protokolün 2. Maddesinin 8(a) ve 11. fıkralarında geçen

Madde 2A'dan 2H'ye

ibaresi yerine aşağıdaki ibareye yer verilecektir:

Madde 2A'dan Madde 2I'ya

C. Madde 2F, fıkra 8

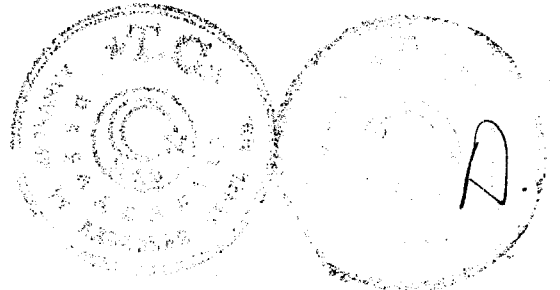
Aşağıdaki fıkra Protokolün 2F Maddesinin 7. fıkrasının arkasına eklenecektir:

Bu maddelerin bir veya daha fazlasını üreten Taraf ülkelerin her biri, 1 Ocak 2004 tarihinden başlayan oniki aylık dönem ve daha sonra gelecek her oniki aylık dönemde, Ek C Grup I'de sıralanan kontrol altındaki maddelerin kendilerine ait hesaplanmış üretim seviyesinin yılda:

- (a) Ek C Grup I'de sıralanan kontrol altındaki maddelerin 1989'da kendilerine ait hesaplanmış tüketim seviyesi ile Ek A Grup I'de sıralanan kontrol altındaki maddelerin 1989'da kendilerine ait hesaplanmış tüketim seviyesinin %2.8'inin toplamı ile
- (b) Ek C Grup I'de sıralanan kontrol altındaki maddelerin 1989'da kendilerine ait hesaplanmış üretim seviyesi ile Ek A Grup I'de sıralanan kontrol altındaki maddelerin 1989'da kendilerine ait hesaplanmış tüketim seviyesinin %2.8'inin toplamının

ortalamasını aşmamasını temin edeceklerdir.

Ancak, 5. Maddenin 1. fıkrası uyarınca faaliyet gösteren tarafların temel iç ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla hesaplanmış üretim seviyesi bu limiti, Ek C Grup I'de sıralanan kontrol altındaki maddelere ait yukarıda tanımlanan hesaplanmış üretim seviyesinin %15'i kadar aşabilir.

D. Madde 2I

Aşağıdaki Madde Protokolün 2H Maddesinin arkasına eklenecektir:

Madde 2I: Bromoklorometan

Tarafların her biri 1 Ocak 2002 tarihinden itibaren başlayan oniki aylık dönem ve daha sonra gelecek her oniki aylık dönemde, Ek C Grup III'deki kontrol altındaki maddenin kendilerine ait hesaplanmış tüketim ve üretim seviyesinin sıfırı aşmamasını temin edecektir. Bu fıkra Tarafların kararı ile izin verilecek ve Taraflarca zorunlu olarak kabul edilen kullanımları karşılamak için gerekli üretim ve tüketim seviyelerinin dışında kalan üretim ve tüketim seviyelerine uygulanacaktır.

E. Madde 3

Protokolün 3. Maddesinde geçen

2. Madde, 2A'dan 2H'ye

ibaresi yerine aşağıdaki ibareye yer verilecektir:

2. Madde, 2A'dan 2I'ya

F. Madde 4, fıkra 1 4.Tekrar ve 1 5.Tekrar

Aşağıdaki fıkralar Protokolün 4. Maddesinin 1 3.Tekrar fıkrası arkasına eklenecektir:

1 4. Tekrar: Tarafların her biri 1 Ocak 2004 tarihinden itibaren, bu Protokole taraf olmayan herhangi bir devletten, Ek C Grup I'de sıralanan kontrol altındaki maddelerin ithal edilmesini yasaklayacaktır.

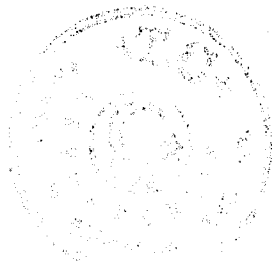
1 5. Tekrar: Tarafların her biri bu fıkranın yürürlüğe girmesinden sonraki bir yıl içerisinde bu Protokole taraf olmayan herhangi bir devletten, Ek C Grup III'deki kontrol altındaki maddenin ithal edilmesini yasaklayacaktır.

G. Madde 4, fıkra 2 4. Tekrar ve 2 5. Tekrar

Aşağıdaki fıkralar Protokolün 4. Maddesinin 2 3.Tekrar fıkrası arkasına eklenecektir.

2 4. Tekrar: Tarafların her biri 1 Ocak 2004 tarihinden itibaren, bu Protokole taraf olmayan herhangi bir devlete Ek C Grup I'de sıralanan kontrol altındaki maddelerin ihracını yasaklayacaktır.

2 5.Tekrar: Tarafların her biri bu fıkranın yürürlüğe girmesinden sonraki 1 yıl içerisinde bu Protokole taraf olmayan devletlere Ek C Grup III'deki kontrol altındaki maddenin ihracını yasaklayacaktır.

H. Madde 4, fıkra 5,6 ve 7

Protokolün 4. Maddesinin 5, 6 ve 7. fıkralarında geçen

Ek A ve Ek B, Ek C Grup II ve Ek E'deki
ibaresinin yerine aşağıdaki ibareye yer verilecektir:

Ek A, B, C ve E'deki

I. Madde 4, fıkra 8

Protokolün 4. Maddesinin 8. fıkrasında geçen

Madde 2A'dan 2E'ye, Madde 2G ve 2H
ibaresinin yerine aşağıdaki ibareye yer verilecektir:

Madde 2A'dan 2I'ya

J. Madde 5, fıkra 4

Protokolün 5. Maddesinin 4. fıkrasında geçen

Madde 2A'dan 2H'ye
ibaresinin yerine aşağıdaki ibareye yer verilecektir:

Madde 2A'dan 2I'ya

K. Madde 5, fıkra 5 ve 6

Protokolün 5. Maddesinin 5 ve 6. fıkralarında geçen

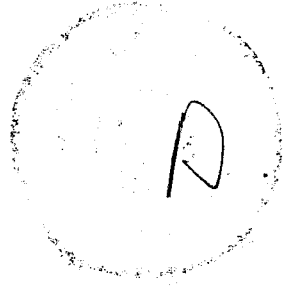
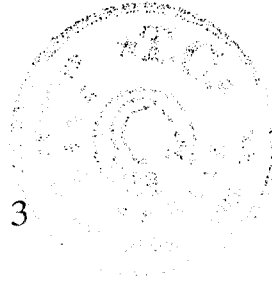
Madde 2A'dan 2E'ye kadar olan Maddelerde
ibaresinin yerine aşağıdaki ibareye yer verilecektir:

Madde 2A'dan 2E'ye kadar olan Maddelerde ve Madde 2I'da

L. Madde 5, fıkra 8 2. Tekrar

Aşağıdaki cümle, Protokolün 5. Maddesinin 8 2.Tekrar fıkrası (a) bendinin sonuna eklenecektir:

1 Ocak 2016 tarihinden itibaren bu Maddenin 1. fıkrası uyarınca faaliyet gösteren taraflardan her biri 2F Maddesinin 8. fıkrasında belirtilen kontrol önlemlerine uyacak ve bu kontrol önlemlerine uygunluğunun tesbitinde esas olmak üzere 2015 yılı hesaplanmış tüketim ve üretim seviyeleri ortalamasını kullanacaktır;

M. Madde 6

Protokolün 6. Maddesinde geçen

Madde 2A'dan 2H'ye

ibaresinin yerine aşağıdaki ibareye yer verilecektir:

Madde 2A'dan 2I'ya

N. Madde 17, fıkra 2

Protokolün 7. Maddesinin 2. fıkrasında geçen:

EK B ve C

ibaresinin yerine aşağıdaki ibareye yer verilecektir:

Ek B ve Ek C Grup I ve II'de

O. Madde 7, fıkra 3

Aşağıdaki cümle Protokolün 7. Maddesinin 3. fıkrasının ilk cümlesinin arkasına eklenecektir:

Tarafların her biri EK E'deki kontrol altındaki maddenin yıllık olarak karantina ve taşıma öncesi uygulamaları için kullanılan miktarına ait istatistiki veriyi Sekretaryaya sunacaktır.

P. Madde 10

Protokolün 10. Maddesinin 1.fıkrasında geçen

Madde 2A'dan 2E'ye

ibaresinin yerine aşağıdaki ibareye yer verilecektir:

Madde 2A'dan 2E'ye ve Madde 2I

Q. Madde 17

Protokolün 17. Maddesinde geçen:

2A'dan 2H'ye

ibaresinin yerine aşağıdaki ibareye yer verilecektir:

2A'dan 2I'ya

R. Ek C

Aşağıdaki grup, Protokolün Ek C'sine eklenecektir:

Grup	Madde	İzomer sayısı	Ozon tüketme Potansiyeli
Grup III CH ₂ BrC1	Bromoklorometan	1	0.12

Madde 2: 1997 Değişikliği ile İlişki

Hiçbir Devlet ya da bölgesel ekonomik bütünleşme örgütü; 17 Eylül 1997 tarihinde Montreal'de Taraflar Dokuzuncu Toplantısında kabul edilen Değişiklik için, daha önce, ya da bununla aynı zamanda bir onay, kabul ya da uygun bulma ya da katılma belgesi sunmadıkça, işbu Değişiklik için benzer bir belge sunamaz.

Madde 3. Yürürlüğe Giriş

1. İşbu Değişiklik, Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü'ne Taraf olan Devletler veya bölgesel ekonomik bütünleşme örgütlerince en az yirmi onay, kabul ya da uygun bulma belgesinin verilmesi koşuluna bağlı olarak, 1 Ocak 2001 tarihinde yürürlüğe girer. Bu koşulun sözkonusu tarihe dek gerçekleşmemesi durumunda, Değişiklik, bu koşulun sağlanmasını izleyen doksanıncı günde yürürlüğe girecektir.
2. 1. fıkra bakımından, bir bölgesel ekonomik bütünleşme örgütü tarafından sunulan böyle bir belge, bu örgüte üye devletlerce sunulan belgelere ek bir belge olarak sayılmayacaktır.
3. Bu Değişiklik, 1. fıkroda düzenlendiği biçimde yürürlüğe girdikten sonra, Protokol'e Taraf herhangi bir devlet bakımından onay, kabul ya da uygun bulma belgesinin sunulduğu günü izleyen doksanıncı günde yürürlüğe girecektir.